Elektronicznie podpisany przez:
Katarzyna Gawrońska
dnia 2 stycznia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-19/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 2 stycznia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu oraz o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego Gminy Grodzisk przewidzianego na 2025 r.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, ze zm.), art. 230 ust. 4, art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Katarzyna Gawrońska – przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk – członek
Marlena Stachurska-Janczyło – członek

opiniuje z zastrzeżeniem sformułowanym w uzasadnieniu

- prawidłowość planowanej kwoty długu przedstawionej w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Grodzisk na lata 2025-2028 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025-2036, przyjętej Uchwałą Rady Gminy Grodzisk Nr VI/41/24 z dnia 18 grudnia 2024 r.;

- możliwość sfinansowania deficytu budżetowego przedstawionego w Uchwale Rady Gminy Grodzisk Nr VI/42/24 z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Grodzisk na 2025 rok.

U z a s a d n i e n i e

Przedmiotową uchwałę Skład Orzekający sformułował w oparciu o:

- Uchwałę Rady Gminy Grodzisk Nr VI/41/24 z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodzisk na lata 2025-2028 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025-2036;

- Uchwałę Rady Gminy Grodzisk Nr VI/42/24 z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Grodzisk na 2025 rok.

Zgodnie z budżetem Gminy Grodzisk uchwalonym na 2025 rok, podstawowe wielkości budżetowe kształtują się następująco. Dochody ogółem zaplanowano w wysokości 38.114.876 zł, w tym dochody bieżące: 19.233.941 zł; dochody majątkowe: 18.880.935 zł oraz wydatki ogółem w kwocie 43.039.456 zł, w tym wydatki bieżące: 19.338.099 zł; wydatki majątkowe: 23.701.357 zł. Różnica pomiędzy planowanymi dochodami a wydatkami budżetu stanowi deficyt w wysokości 4.924.580 zł. Jako źródło pokrycia tego deficytu wskazano (§ 5 uchwały budżetowej) przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 2.624.580 zł oraz przychody z tytułu kredytów w kwocie

2.300.000 zł. Powyższe źródła pokrycia deficytu zgodne są z art. 217 ust. 2 pkt 2 i pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Łączna planowana w budżecie na 2025 rok kwota przychodów wynosi 5.388.845 zł i poza wyżej wskazanymi przychodami obejmuje jeszcze przychody z tytułu wolnych środków w wysokości 464.265 zł, przeznaczane na rozchody z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

Analiza sprawozdań oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2023 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2023 r., jak również przewidywanego wykonania za rok 2024 wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej kwocie 3.088.845 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2025.

Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2025 zamyka się tzw. niedoborem operacyjnym (ujemną różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) w wysokości 104.158 zł, co nie narusza postanowień art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednak negatywnie oddziałuje na kształtowanie się relacji, o której stanowi art. 243 ust. 1 tej ustawy.

W kontekście możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kwoty długu i spłat zobowiązań Skład Orzekający zauważa, co następuje. Z przedłożonej Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodzisk na lata 2025-2036 wynika, iż zadłużenie Gminy na koniec 2024 r. wyniesie 3.908.430 zł. W związku z konstrukcją budżetu zaplanowaną na 2025 r. zadłużenie Gminy na koniec 2025 r. wzrośnie i wyniesie 5.744.165 zł. Dług ten ma zostać spłacony do końca 2036 roku. Od 2026 roku Gmina nie planuje pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). Od 2026 roku planowane są budżety nadwyżkowe, a nadwyżki w wysokości 394.165-550.000 zł (kol. 3 WPF) w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłaty zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia długu (kol. 3.1 WPF). Ponadto w latach 2026-2036 zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, kształtujące się na poziomie 394.165-1.448.804 zł.

Odnosząc się do relacji, o której stanowi art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Skład Orzekający stwierdza, że stosownie do brzmienia art. 226 ust. 6a ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna a także określać dla każdego roku objętego prognozą m.in. relację obsługi zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego.

Z przedłożonej uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grodzisk wynika, iż w całym okresie objętym Prognozą zostanie zachowana relacja, o której stanowi art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). Podkreślić jednak trzeba, że realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu.

Skład Orzekający zgłasza zastrzeżenie co do realistyczności planowanej w 2026 roku nadwyżki operacyjnej, w kontekście Objaśnień do WPF.

Na 2025 rok zaplanowano niedobór operacyjny w kwocie 104.158 zł, jednak na 2026 rok zaplanowano już nadwyżkę operacyjną w wysokości 1.448.804 zł. Nadwyżki operacyjne w latach kolejnych kształtują się na poziomie 394.165-550.000 zł. Wielkość tzw. nadwyżki operacyjnej w roku 2026, która w sposób znaczący odbiega od salda operacyjnego roku 2025 i pozostałych lat objętych Prognozą, jest determinowana wzrostem dochodów bieżących oraz spadkiem wydatków

bieżących (przy utrzymaniu poziomu wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane). Od 2027 roku zaplanowano ponowny wzrost wydatków bieżących. **W Objaśnieniach brak jest informacji uzasadniających taką projekcję nadwyżek operacyjnych.** Niezrealizowanie nadwyżek operacyjnych w zakładanych wysokościach wpłynie natomiast negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Składu Orzekającego konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy, zwłaszcza w zakresie osiągnięcia prognozowanych nadwyżek operacyjnych.

Skład Orzekający wydając niniejszą opinię podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym Prognozą, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Katarzyna Gawrońska